

Complexnummer: 528020

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Kleine Valkeneng

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

528021, 528022

Woonplaats

Maarsbergen

Gemeente

Utrechtse Heuvelrug

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Bij Woudenbergseweg 40, 3953 MG te Maarsbergen

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Inleiding

Het COMPLEX historisch boerenerf is gelegen aan de oostzijde van de Woudenbergseweg op het punt waar deze naar het westen buigt. Het betreft hier een pachtboerderij van het landgoed Maarsbergen (als complex historische buitenplaats beschermd). De vroegste vermelding dateert uit 1753. Het is niet onmogelijk dat de boerderij voor het merendeel nog steeds uit dit jaar dateert. In later tijd hebben eenvoudige wijzigingen plaatsgevonden. De huidige bijgebouwen dateren in oorsprong uit de 19de eeuw en zijn eveneens in later tijd gewijzigd. In de schuur achter de boerderij zijn zware gebinten verwerkt die afkomstig zijn van de in 1889 afgebroken boerderij de Grote Valkeneng.

Omschrijving

Het complex bestaat uit de volgende onderdelen:

1. het boerenerf met opstallen, eenvoudige boerentuin en solitaire linde;
2. de boerderij.

Voor de begrenzing van het complex en de genummerde onderdelen wordt verwezen naar de bijbehorende kaart.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het complex historisch boerenerf Klein Valkeneng is van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een eenvoudig, historisch gegroeid boerenerf met 18de-eeuwse boerderij;
- de historische waarde als voorbeeld van een pachtboerderij bij kasteel Maarsbergen alsmede vanwege de alhier bewaard gebleven onderdelen van de boerderij Groot Valkeneng;
- de ensemblewaarde vanwege zowel de functionele en ruimtelijke samenhang van de onderdelen als de relatie tot de bebouwing van kasteel Maarsbergen;
- de stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528021

Status rijksmonument
Inschrijving register* 06 december 2004
Kadaster deel/nr 82869/77

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Maarsbergen Utrechtse Heuvelrug Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Maarsbergen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Maarn E 34

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: BOERENERF.

BOERENERF behorend bij complex historisch boerenerf Klein Valkeneng. Het erf is relatief klein en compact bebouwd. Vanaf de weg is er een vrij zicht op de boerderij. De oprijlaan bevindt zich aan de rechterzijde met aan weerszijden daarvan links de boerderij, respectievelijk de varkensschuur en rechts de voormalige schaapskooi respectievelijk de hooiberg. Voor het erf zijn de positionering van deze opstallen belangrijk alsmede hun massa en het historische materiaalgebruik (gepotdekselde houten wanden en pannen daken). Aan de voorzijde ligt een eenvoudige boerentuin bestaande uit een grasperk met een border. Aan de linkerzijde een solitaire linde. Voor het overige is het erf half verhard.

Waardering

Het BOERENERF is van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een eenvoudig, historisch gegroeid boerenerf met 18de-eeuwse boerderij;
- de typologische waarde vanwege zeldzame dan wel zeldzaam wordende opstallen zoals de voormalige schaapskooi en de hooiberg;
- de ensemblewaarde vanwege zowel de functionele en ruimtelijke samenhang van de onderdelen als de relatie tot de bebouwing van kasteel Maarsbergen;
- de stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)

Erfinrichting

Monumentnummer*: 528022

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 december 2004
Kadaster deel/nr	82869/68

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maarsbergen	Utrechtse Heuvelrug	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maarsbergen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarn	E			34

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: BOERDERIJ.

BOERDERIJ Klein Valkeneng behorende bij het complex historisch boerenerf Klein Valkeneng. Kleine 18de-eeuwse (mogelijk 1753) driebeukige hallehuis boerderij. In de jaren 1950 hebben enkele moderniseringën aan de boerderij plaatsgevonden.

De boerderij heeft een gepleisterde voorgevel met in het midden twee roedenverdeelde 19de-eeuwse vensters met luiken met aan weerszijden daarvan een klein venster met luik. In de top is in de jaren 1950 het venster vervangen door een drielicht venster. De overige gevels zijn ongepleisterd. De zijgevels vertonen ieder drie betonnen stalvensters, die vermoedelijk dateren uit de jaren 1950. De linkerzijde bevat de lage toegangsdeur met aan weerszijden een venster en een kelderraam met luik aan de voorzijde. De achtergevel heeft vlechtingen in de top, een grote rondboog deur in het midden en twee dito deurtjes aan weerszijden, hiertussen een betonnen stalvenster. In de top bevindt zich een hooiluik met rondboog. Voorts ankers en een dichtgezette lichtopening. Het geheel is gedekt met een rieten kap met wolfseinden en een schoorsteen ter plaatse van de brandmuur.

Het interieur bestaat uit het woonhuis aan de voorzijde van de brandmuur, een in de jaren 1950 tot stand gekomen keuken in het eerste gebintvak van de stal en het stalgedeelte daarachter. Het voorhuis vertoont de driebeukige opzet met een groot vertrek in het midden en twee smalle vertrekjes aan weerszijden. In de linkerbeuk bevindt zich tevens de kelder met de opkamer. Het middenvertrek heeft een grote stookplaats tegen de brandmuur met een houten kroonlijst en een stookwand met witjes en schildpadtegels. Rechts naast de haard is de bedsteen. De linkerbeuk is ingedeeld met een voorvertrekje waarvan uit de kelder en de opkamer toegankelijk zijn. De kelder heeft een dekking van een houten balklaag. De opkamer is toegankelijk via een scheluw trapje. In het eerste gebintvak na de brandmuur is een keuken en een halletje afgescheiden. In het halletje staat een koperen waterpomp in de hoek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het stalgedeelte telt in totaal vier eikenhouten ankerbalk gebintstellen. Op de ankerbalk liggen slieten. In de zijbeuken is de grupstal ingericht. Daarboven op de hild zijn met hout enkele vertrekjes afgescheiden. Achter in de stal is een deel voor een paardenstal afgescheiden.

Waardering

De BOERDERIJ is van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van eenvoudige landelijke bouwkunst van zowel het exterieur als het interieur;
- de typologische waarde als voorbeeld van een kleine 18de-eeuwse driebeukige hallehuis boerderij;
- de gaafheid in zowel architectuurhistorisch als typologisch opzicht, waarbij de wijzigingen die hebben plaatsgevonden, in de traditie van het landelijke bouwen zijn uitgevoerd zodat een harmonieus geheel is verkregen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)